

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 309/2015-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Ľubomíra Dobríka na verejnom zasadnutí 22. septembra 2015 o sťažnosti [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátska kancelária, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 165/2008, pôvodne vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C 103/2005 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČIA] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 165/2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Námestovo p r i k a z u j e v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 165/2008 konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, ktoré je jej Okresný súd Námestovo p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Námestovo j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 444,66 € (slovom štyristoštyridsaťštyri eur a šesťdesiatšesť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Mgr. Štefana Buchu, advokátska kancelária, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 309/2015-13 zo 16. júna 2015 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 165/2008, pôvodne vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C 103/2005.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 2 C 165/2008 (pôvodne vedenom Okresným súdom Dolný Kubín), a to na strane navrhovateľa, kde súdne konanie bolo začaté na základe návrhu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti podaného právnu predchodkyňou sťažovateľky 19. mája 2005.

Sťažovateľka formuluje vo svojej sťažnosti stručný chronologický prehľad úkonov súdneho konania a zdôrazňuje, že prvé pojednávanie v označenej veci bolo vykonané až po uplynutí šiestich rokov od podania návrhu, pričom v rokoch 2014 a 2015 nebolo vykonané ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu žiadne pojednávanie. Sťažovateľka tiež namieta, že okresný súd neustanovil vo veci znalca pre účely preukázania jej tvrdení.

Sťažovateľka argumentuje, že konajúce súdy do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu, teda v priebehu viac ako deviatich rokov, nerozhodli o podanom návrhu a v označenom postupe vidí sťažovateľka zbytočné prieťahy v konaní, a teda porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka v závere sťažnosti žiada ústavný súd, aby v jej veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jej základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 165/2008, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ako aj trovy právneho zastúpenia.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril okresný súd prostredníctvom svojej predsedníčky. Stanovisko okresného súdu doručené ústavnému súdu 6. augusta 2015 obsahovalo podrobný chronologický prehľad procesných úkonov konania a tiež takúto argumentáciu:

„Skutková a právna zložitost' sporu:

Jedná sa o náročnú a komplikovanú vec, z dôvodu podávania neurčitých procesných návrhov na zmenu petitu. Navrhovateľka podala návrh na zmenu petitu spolu s pripustením vstupu ďalších účastníkov do konania na strane odporcu dňa 27.7.2010 (po piatich rokoch konania), ďalší návrh na zmenu petitu a vstup ďalších účastníkov do konania podala dňa 20.1.2012, následne, v poradí tretí návrh na zmenu petitu, podala dňa 19.12.2012 a štvrtý

návrh na zmenu petitu dňa 19.12.2012 s návrhom na znalecké dokazovanie znalcom geodetom s tým, že až po vypracovaní znaleckého posudku bude upresnený petít. Ďalšie návrhy na zmenu petitu boli podané dňa 25.1.2013 a 30.1.2013. Vzhľadom na skutočnosť, že nie je jednoznačne naformulovaný petít a navrhovateľka návrhom vykonať znalecké dokazovanie za účelom upresnenia petitu, prenáša svoje dôkazné povinnosti na súd, čím sa konanie značne predlžuje.

Prekážky postupu súdu podľa § 107 a násl. OSP

Pôvodná navrhovateľka zomrela počas konania, súd pokračoval v konaní s jej právnym nástupkyňou.

Prekážky, ktoré spôsobila sťažovateľka - 6x návrh na zmenu petitu žaloby bez toho, aby došlo ku skutkovým zmenám, z toho 1x len 5 dní pred pojednávaním nariadeným na deň 25.1.2012. Týmto návrhom žiadala aj o pripustenie vstupu ďalších účastníkov konania na strane žalovanej, čo bolo dôvodom na zrušenie termínu pojednávania. Ďalej sú to zdravotné problémy navrhovateľky, pre ktoré boli odročené pojednávania vytýčené na deň 17.8.2011, 21.9.2011, 14.12.2011

Prieťahy spôsobené súdom: K prieťahom vzniknutých na Okresnom súde v Dolnom Kubíne, nie som oprávnená sa vyjadrovať. Po prechode výkonu súdnictva na Okresný súd Námestovo dňom 1.1.2008 došlo k prieťahom v konaní z dôvodu, že súd bol personálne poddimenzovaný a nebolo v schopnostiach sudcu, ktorému bola vec pridelená, priebežne konať vo všetkých pridelených veciach k 1.1.2008 v počte 212 a pri bežnom mesačnom nápade cca 30 vecí len v hlavných agendách (s výnimkou vecí D, Er, Ro, Rob). Vec bola pridelená inému sudcovi po personálnom posilnení súdu dňa 29.6.2010, ktorý vo veci konal priebežne do 1.2.2013. Následne obdobie je obdobím, v ktorom súd nevykonával žiaden úkon a ktoré je možné považovať za zbytočné prieťahy. “

V liste okresný súd vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

Vo svojom vyjadrení k stanovisku okresného súdu doručenom ústavnému súdu 31. augusta 2015 sťažovateľka uviedla:

„Celý priebeh konania od podania návrhu na začatie konania, ktorý bol podaný v máji 2005 nemôžem považovať za efektívny, pričom doposiaľ nebolo vydané ani jedno meritórne rozhodnutie a ako vyplýva zo spisu, minimálne na jednom pojednávaní sa bude vykonávať dokazovanie listinami, ktoré zaslala Správa katastra Tvrdošín súdu dňa 28.2.2013. Už zo samotnej dĺžky konania a prihliadnutím na terajší stav veci je možné ustáliť, že 10 ročný priebeh konania, ktorého predmetom je bežná rozhodovacia činnosť súdov, vykazuje zjavné známky dlhodobých prieťahov a neefektívneho postupu súdu. Tak, ako vyplýva aj zo zhrnutia priebehu a vykonaných úkonov zo strany okresného súdu, je badať dlhé obdobia, kde súd bol nečinný. Takisto nesprávnym posúdením návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov sa konanie predĺžilo o deväť mesiacov. Posledný úkon súdu v prejednávanej veci bol urobený dňa 01.02.2013. Následne som okresný súd vyzvala aj emailovou korešpondenciou, aby súd vo veci vytýčil pojednávanie, keďže boli do spisu doručené listiny zo Správy katastra Tvrdošín, ktoré si vyžiadal súd.

Právne významnou skutočnosťou je aj úmrtie svedka [REDAKOVANÉ], ktorá mala byť vypočutá v domácom prostredí. Ak by súd bol konal efektívne a bez prieťahov, bolo by možné tento výsluch vykonať. Z dôvodu nečinnosti súdu sa dostala navrhovateľka do nepriaznivejšej situácie, keďže dôkaz už nikdy nebude možné vykonať. Aj týmto odôvodňujem návrh na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške, ktorú uvádzam v sťažnosti.

Okresný súd Námestovo vo svojom stanovisku uvádza ako dôvod prieťahov v konaní to, že súd bol personálne poddimenzovaný a preto zákonný sudca priebežne nekonal. Ako vyplýva z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. publikácia *Extrémne, opakované zbytočné prieťahy okresných súdov a orgánov činných v trestnom konaní- Spr 594/2013*), nedostatočne (poddimenzované) personálne obsadenie súdu a opakované zmeny zákonného sudcu nemôžu byť účastníkovi konania na ťarchu a nezabavujú súd zodpovednosti za prieťahy.

Pokiaľ Okresný súd Námestovo poukazuje na zmeny petitu, tu poukazujem na skutočnosť, že súd ani o všetkých mojich návrhoch nerozhodoval. Takisto aj môj návrh na znalecké dokazovanie je pre posúdenie sťažnosti bez právneho významu, pretože týmto som nemohla zaviniť prieťahy v konaní. Okresný súd ani o mojom návrhu o ustanovení znalca doposiaľ nerozhodol. Poukazujem na to, že súd si vyžiadal spätnú identifikáciu

predmetných pozemkov, a preto mohol v konaní pokračovať. Mám zato, že zmeny petitu neboli príčinou 10 rokov trvajúceho konania a 31 mesačnú nečinnosť súdu od posledného pojednávania.

Som toho názoru, že moja vec nevykazuje rysy výnimočnosti, a preto nemožno akceptovať dĺžku konania viac ako 10 rokov bez vydania aspoň jedného meritórneho rozhodnutia. Navyše, dlhodobé obdobia nečinnosti súdu sú opakované.

V závere poukazujem na to, že v tomto konaní mi bol ustanovený právny zástupca JUDr. Mgr. Štefan Bucha až uznesením zo dňa 13.04.2011, to znamená, že od 19.05.2005 som nebola zastúpená advokátom. Ďalej poukazujem na to, že som osobou v hmotnej núdzi, a preto nemám peniaze na geometrický plán, prípadne na znalecké dokazovanie, ktoré by aj tak protistrana namietala z dôvodu, že znalec nebol ustanovený súdom.“

Vo vyjadrení prezentovala sťažovateľka súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami, ako aj s obsahom súvisiaceho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ústavný súd preskúmal na vec sa vzťahujúci súdny spis okresného súdu, ako aj vyjadrenia účastníkov konania a dospel k týmto pre posúdenie sťažnosti relevantným zisteniam:

Právna predchodkyňa sťažovateľky podala 19. mája 2005 Okresnému súdu Dolný Kubín návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti spolu s návrhom na oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením z 31. októbra 2005 jej Okresný súd Dolný Kubín oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal, a preto uznesenie navrhovateľka napadla odvolaním. Nadriadený súd, ktorému bolo odvolanie predložené 1. decembra 2005, spis vrátil Okresnému súdu Dolný Kubín 30. januára 2006 bez rozhodnutia pre účely

opravy výroku predmetného uznesenia. Opravné uznesenie Okresný súd Dolný Kubín vydal 1. februára 2006 a následne predložil spis s podaným odvolaním nadriadenému súdu 9. marca 2006. Tento svojím rozhodnutím z 31. mája 2006 napadnuté uznesenie zmenil tak, že požadované oslobodenie od súdnych poplatkov navrhovateľke priznal.

V roku 2008 k 1. januáru bola predmetná vec z dôvodu prechodu výkonu súdnictva postúpená novozriadenému okresnému súdu.

Okresný súd uznesením z 2. júla 2010 vyzval právnu predchodkyňu sťažovateľky na označenie odporcov v súlade s § 79 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Sťažovateľka 16. augusta 2011 ospravedlnila svoju neúčasť na určenom termíne pojednávania z dôvodu práceneschopnosti a požiadala o jeho odročenie. Okresný súd toto pojednávanie určené na 17. august 2011 z dôvodu neúčasti účastníkov konania odročil na 21. september 2011. Sťažovateľka žiadala 19. septembra 2011 o odročenie určeného termínu pojednávania z dôvodu trvajúcej práceneschopnosti. Okresný súd odročil na základe uvedenej žiadosti termín pojednávania na neurčito.

Okresný súd 25. januára 2012 vykonal pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu neúčasti účastníkov konania odročené na neurčito (vrátane sťažovateľky, ktorá mala doručenie predvolania riadne vykázané). Následne okresný súd vyzval sťažovateľku na predloženie podkladov pre účely rozhodnutia o predložennom návrhu z 20. januára 2012, a to 2. augusta 2012.

Okresný súd žiadal 1. februára 2013 kompetentný subjekt o predloženie relevantných podkladov. Oslovený subjekt reagoval 28. februára 2013. Od uvedeného momentu ku dňu predloženia stanoviska predsedníčky okresného súdu adresovaného ústavnému súdu nevykonal okresný súd vo veci sťažovateľky žiaden procesný úkon.

Ústavný súd zistil, že v čase rozhodovania o sťažnosti konanie ukončené nebolo.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Otázku existencie zbytočných prieťahov v konaní a porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd skúma vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, a preto aj v prípade sťažovateľky preskúmal z hľadiska charakteru prejednávanej veci jej skutkovú a právnu zložitnosť (1), ďalej správanie sťažovateľky v priebehu konania (2) a napokon aj postup konajúcich súdov (3).

1. Predmetom konania v posudzovanej veci je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Ústavný súd je toho názoru, že predmetné konanie sa síce vyznačuje určitým stupňom skutkovej zložitosti veci, ktorá je daná predovšetkým potrebou vykonania znaleckého dokazovania, avšak táto okolnosť nijako neznižuje zodpovednosť konajúcich súdov za zistené nedostatky v postupe konania (pozri bod 3) pričítateľné výlučne na vrub konajúcim súdom.

2. V rámci posúdenia druhého kritéria hodnotenia prípadných zbytočných prieťahov v súdnom konaní ústavný súd zistil určité okolnosti signalizujúce nedostatočnú aktivitu zo strany sťažovateľky ako účastníčky konania. Išlo o pasivitu sťažovateľky v súvislosti s jej neprítomnosťou na určených termínoch pojednávania (17. august 2011, 21. september 2011 a 25. január 2012). Aj keď išlo v niektorých prípadoch o pasivitu spôsobenú objektívnymi skutočnosťami, treba označenú okolnosť zohľadniť jednoznačne na ťarchu sťažovateľky.

V uvedenom bode sa ústavným súd vysporiadal aj s argumentáciou okresného súdu, ktorý sa vo svojom vyjadrení odvolával na „*prekážky*“ konania spôsobené sťažovateľkou uplatňujúcou počas konania početné procesné návrhy. Podľa právneho názoru ústavného súdu využitie možností daných sťažovateľom procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie ich práv v súdnom konaní môže síce spôsobiť predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prieťahy (m. m. I. ÚS 31/01).

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup konajúcich súdov.

Pri vymedzení obdobia podliehajúceho posúdeniu namietanej protiústavnosti ústavný súd vychádzal zo svojej predchádzajúcej judikatúry (napr. II. ÚS 373/06), podľa ktorej možno uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prieťahov aj pre štádium, ktoré predchádzalo zmene účastníka konania podľa § 92 ods. 2 a 3 OSP. Návrh na začatie konania podala právna predchodkyňa sťažovateľky, k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii) sťažovateľky došlo na základe univerzálnej sukcesie, ústavný súd teda nemal pochybnosť o tom, že sťažovateľka môže uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prieťahov aj pre štádium, ktoré predchádzalo uvedenej zmene.

Ústavný súd po preskúmaní postupu konajúcich súdov v posudzovanom konaní dospel k záveru, že závažnými nedostatkami, ktoré narušili plynulosť konania, boli obdobia nečinnosti (v celkovom rozsahu šiestich rokov a jedenástich mesiacov), v ktorých súdy nekonali bez toho, aby im v tom bránila zákonná prekážka, a tiež neefektívny postup Okresného súdu Dolný Kubín v počiatočnej etape konania.

V prvotnej fáze konania zaznamenal ústavný súd nedostatky v plynulosti postupu Okresného súdu Dolný Kubín, konkrétne jeho nesústredenú a neefektívnu činnosť, keď mu bolo zo strany nadriadeného súdu vrátené odvolanie proti uzneseniu o nepriznaní

oslobodenia od súdnych poplatkov z dôvodu nedostatkov jeho výroku a následne toto uznesenie nadriadeným súdom korigované a nahradené vlastným zmeňujúcim uznesením.

Ústavný súd ďalej zaznamenal rozsiahle obdobie nečinnosti súdov kvantifikovateľné dobou až štyroch rokov, keď súdy nekonali bez toho, aby im v tom bránila zákonná prekážka. Ide o obdobie od 31. mája 2006, keď bolo vydané uznesenie nadriadeného súdu o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov pre navrhovateľku, do 2. júla 2010, keď okresný súd vyzval navrhovateľku na poskytnutie súčinnosti.

Aj v ďalšom období konania ostal okresný súd pasívny bez existencie zákonnej prekážky po dobu približne šiestich mesiacov, a to v úseku konania od 25. januára 2012, keď okresný súd vykonal pojednávanie, až do 2. augusta 2012, keď vyzval sťažovateľku na predloženie relevantných podkladov.

Obdobie extrémnej nečinnosti okresného súdu v trvaní zhruba 2 rokov a 5 mesiacov, keď okresný súd nekonal bez toho, aby mu v tom bránila zákonná prekážka, nasledovalo v etape konania počnúc 28. februárom 2013, keď boli okresnému súdu predložené relevantné podklady zo strany kompetentného subjektu, a to až do momentu predloženia stanoviska predsedníčky okresného súdu adresovaného ústavnému súdu (júl 2015).

K obrane okresného súdu o nedostatočnom personálnom obsadení súdu a s tým súvisiacou jeho neprimeranou zaťaženosťou predstavujúcou podľa okresného súdu objektívne okolnosti majúce negatívny dopad na plynulosť konania vo veci sťažovateľky poukazuje ústavný súd na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému nezavádzajú štát zodpovednosti za zbytočné prieťahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Námietka personálnych komplikácií nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil.

Ústavný súd konštatuje, že rozhodujúcim faktorom, ktorý mal negatívny dopad na súvislý priebeh posudzovaného konania, bol postup konajúcich súdov a zbytočné prieťahy, ktorých sa dopustili jednak v dôsledku zistených období nečinnosti, ale aj v dôsledku svojho neefektívneho a nesústredeného postupu.

Z petitu podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka žiadala ústavný súd aj o vyslovenie porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v predmetnom konaní pred okresným súdom.

Ústavný súd si už pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, z tohto dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, III. ÚS 109/07).

Ústavný súd tak dospel k záveru, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli (bod 1 výroku nálezu).

Ústavný súd v závere dodáva, že pri posudzovaní postupu konajúcich súdov vychádzal z toho, že k 1. januáru 2008 prešiel na základe zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva vo veci sťažovateľky z Okresného súdu Dolný Kubín na okresný súd. Z uvedeného dôvodu v zmysle § 18a ods. 1 v spojení s § 18b ods. 1 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov nesie okresný súd

zodpovednosť za porušenie označených práv sťažovateľky aj za obdobie, v ktorom vo veci konal Okresný súd Dolný Kubín.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vychádzajúc z toho, že ústavný súd konštatoval porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj zo skutočnosti, že posudzované konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ukončené, bolo potrebné prikázať okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 165/2008 konať bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 citovaného článku ústavy boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila sťažovateľka neprimeranou dĺžkou posudzovaného konania a tiež osobnou frustráciou prameniajúcou z pocitov právnej neistoty a nespravodlivosti. Vychádzajúc z týchto skutočností považovala sťažovateľka za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 10 000 €.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku posudzovaného konania, ako aj na neodôvodnenú nečinnosť súdov v celkovom trvaní šiestich rokov a jedenástich mesiacov, berúc do úvahy predmet posudzovaného konania, správanie sťažovateľky vrátane skutočnosti, že do konania

vstúpila v roku 2011, ako aj všetky okolnosti daného prípadu, považoval ústavný súd za primerané priznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku nálezu.

Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktorú vyčíslila sumou 594,68 €.

Pri určení výšky náhrady trov bolo treba vychádzať z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok roku 2014, ktorá predstavovala sumu 839 €.

Úhradu priznal ústavný súd za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) v súlade s § 1 ods. 3, § 9, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Vychádzajúc z toho za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2015 patrí odmena v sume 139,83, k tomu tiež režijný paušál v sume 8,39 €. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania za tri úkony právnych služieb vykonaných v roku 2015. Za tieto tri úkony právnej služby predstavuje celková priznaná odmena vrátane režijného paušálu sumu 444,66 €.

Ústavný súd tak priznal sťažovateľke náhradu trov konania v celkovej sume 444,66 € a v zostávajúcej časti jej žiadosti o náhradu trov konania nevyhovel.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na znenie čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2015